

## بیماری‌های گیاهان رایج زینتی فضای سبز

### بیماری‌های نارون

#### مرگ هلندی نارون (بخش اول)

مرگ هلندی نارون اولین بار در سال ۱۹۲۰ توسط شوارتس در هلند جدا گردید و مبدأ پیدایش آن نواحی هیمالیا در هندوستان است. این بیماری در ایران در سال ۱۳۳۸ در جنگلهای گلستان و گرگان روی درختان ملج و اوجا گزارش گردید. مرگ هلندی نارون یک بیماری آوندی است که در نتیجه مشارکت غیر عادی قارچ و یک حشره ایجاد می‌شود. این بیماری از طریق ارتباطات ریشه‌ای درخت بیمار با درختان سالم و یا به وسیله سوسک‌های تغذیه‌کننده از پوست درخت منتقل می‌گردد. سوسک اروپایی پوست نارون (*Scolytus multistriatus*) و سوسک آمریکایی پوست نارون (*Hyurgopinus rufipes*) ناقل بیماری می‌باشند. این بیماری مخرب‌ترین بیماری درختان سایه دار در آمریکا می‌باشد و قادر است ظرف یک تا چند هفته و یا چند سال درخت را از بین ببرد، به طوریکه هزینه بریدن درختان بیمار یا مرده سالیانه به میلیونها دلار می‌رسد.

بیماری ابتدا روی یک یا چند شاخه ظاهر شده و به مرور به سایر قسمت‌های درخت سرایت می‌کند. علائم اولیه بیماری به صورت پژمردگی برگ در برخی شاخه‌ها یا تمامی درخت به صورت ناگهانی یا تدریجی ظاهر می‌شود. زمانی که آلودگی در رابطه با سوسک‌های پوستخوار باشد، یک یا چندین انشعاب از قسمت‌های بالای درخت علائم اولیه را نشان می‌دهند، اما اگر آلودگی از طریق ارتباطات ریشه‌ای باشد، علائم ابتدا در قسمت‌های پایینی تاج پوشش و در سمتی که ارتباطات ریشه‌ای رخ داده، نمایان می‌گردد. برگ‌های پژمرده زرد و سپس قهوه‌ای شده و زودتر از معمول ریزش می‌کنند. نقاط یا خطوط قهوه‌ای روی لایه خارجی چوب و در زیر پوست شاخه‌های آلوده نمایان خواهد شد. درختان ممکن است در ظرف چند هفته بعد از حمله قارچ و ظهور علائم و یا ظرف یک یا چندین سال از بین بروند.



ارتباطات طبیعی بین ریشه نارون‌های مجاور



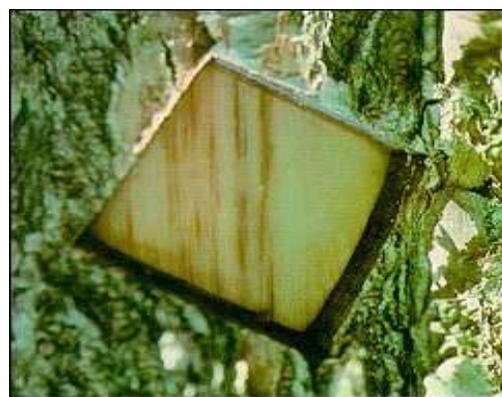
سوسک‌های تغذیه کننده از پوست تنه نارون



علائم پژمردگی ناشی از مرگ هلندی نارون



راهروهای ایجاد شده بین پوست و چوب درخت نارون در اثر تغذیه سوسکها



قهوه ای شدن بافت آوندی در اثر مرگ هلندی

